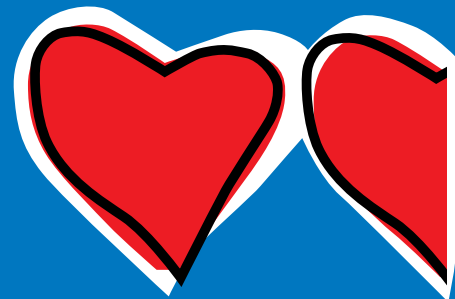

ČLOVEK IN POL

GLASILO SINDIKATA DELAVCEV
V ZDRAVSTVENI NEGI SLOVENIJE

LETNIK 20 • ŠTEVILKA 1 • MAREC 2013

UVODNIK

Drage članice in člani!

BESEDA PREDSEDNICE

Stavka medicinskih sester v Sloveniji

SINDIKALNE AKTIVNOSTI**PRAVNO SVETOVANJE**

Višina premij za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje

ZANIMIVOSTI

Prepoznava in preprečevanje nasilja v delovni organizaciji

Skrb za nenasilje v zdravstveni negi

ČLAN ČLANU

Razmišljanje po januarski stavki

Intervju z udeleženci stavke

Materinski dan

POČITNIŠKE DEJAVNOSTI

Razpis za oddajo počitniških enot

Prijavnica

OBVESTILA

Preberite, upoštevajte in poklepetajte

V spomin

19. redna skupščina

Popusti

Analiza - Posledice uskladitve minimalne

plače

2

2

3

3

8

12

15

16

16

19

25

21

23

24

26

26

29

30

30

31

31

32

34

Drage članice in člani!

V tokratnem glasilu Človek in pol vam poskušamo približati dogajanja v zadnjih mesecih. Bili so burni meseci, zgodila se je stavka, pogajanja z vlado so bolj ali manj zastala, tudi zaradi političnih razmer v Sloveniji.

Vseeno ostajam optimist. Z vsakim dejanjem in korakom vsakogar izmed nas bomo izoblikovali pogoje za medsebojno sodelovanje, našli bomo drug drugega, se povezali in skupaj nastopili bolj odločno in s primerno komunikacijo tudi dosegali rezultate. Zakaj te misli? Ker ima zdi, da smo zapadli v neko melanholijo, nezainteresiranost, malodušje. Delno se je to pokazalo tudi pri nedavni stavki. Več si lahko preberete v besedi predsednice.

Na predavanju o nenasilju na delovnem mestu v SE Kliničnega centra Ljubljana smo lahko slišali, kako moramo znati poskrbeti zase in ne biti tiho. Res pa je, da moramo ljudem pokazati čustva na ustrezen način in razmeram primerno. Nekdo nas lahko izziva, vendar je vedno naša odgovornost, kako se bomo odzvali. Vsakdo je soodgovoren za ustvarjanje prijaznega, sodelovalnega okolja in potem so tudi cilji dosegljivi.

Če menite, da se premalo trudimo za doseg ciljev - nam pomagajte. Ideje, dejanja, predlogi, tudi kritike so dobrodošli. Več glav več ve!

Skupaj združeni in enotni bomo bližje rezultatom, kot je lepo zapisala kolegica Irena v svojem prispevku v tem glasilu. Bodimo vidni in slišani - le verjeti je treba v to! Ob prebiranju tega glasila si lahko

GLASILO**SINDIKATA DELAVCEV V ZDRAVSTVENI NEGI SLOVENIJE**

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA: Saša Kotar

UREDNIŠKI ODBOR: Flory Banovac, Irena Pajnik Beguš, Lidija Peršuh

LEKTORICA: Nataša Purkat, Lektor'ca

PRIPRAVA IN TISK: Birografika BORI d.o.o.,

Ljubljana, Linhartova 1

NAKLADA: 6.600 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije

Metelkova 15, Ljubljana

Telefon: tajništvo: 01 439-40-30, 01 439-72-80

Pravno svetovanje: 01 439-40-34, telefaks: 01 439-72-85

E-naslov: sdzns@siol.net

Spletna stran: <http://www.sdzns.si>

preberete še, katere počitniške kapacitete smo vam letos pripravili, in se odločite za katero izmed navedenih destinacij po ugodnih cenah za naše člane. Mogoče pa se odločite in preživite nekaj poletnih dni na morju.

Naj vas pomladni dnevi zvabijo v naravo, naj vas obogatijo z močjo, energijo, ki jo bomo potrebovali v pri-

hodnjih mesecih, preden se odpravimo na zaslužen poletni oddih. Hvala vsem, ki prepričate zaposlene v zdravstveni negi, da pristopijo v naše sindikalne vrste, ter nam z besedami in dejanji dajete moč, da vztrajamo pri svojem delu!

Saša KOTAR

*Usoda vsake generacije je,
da mora živeti v razmerah,
ki jih ni sama ustvarila.*

(John F. Kennedy, ameriški predsednik)

*Mediji naj ljudem predvsem pomagajo razumeti,
kar se v družbi dogaja, k podajanju rešitev pa naj
silijo tiste, ki jih lahko ponudijo.*

(Mirko Štular, odgovorni urednik na Valu 202)

STAVKA MEDICINSKIH SESTER V SLOVENIJI

Spoštovane članice in člani!

Rekli boste, da sem črnogleda, žalostna, v trenutku, ko izlivam svoje misli in čustva na papir, tudi še vedno malo jezna. V prispevku se bom osredotočila na nedavno stavko javnega sektorja, ki je bila 23. januarja letos. Za uvod bi vas rada popeljala v leto 2007, ko so stavko izvedle finske medicinske sestre in babice.

Takrat se mi je zapisalo naslednje: »Ljubljana – Štirinajest tisoč slovenskih medicinskih sester (in še tri tisoč bolničarjev) je včeraj umaknilo grožnjo o množični odpovedi delovnega razmerja zaradi prenizkih plač. Realnost ali iluzija?

Ob prebiranju člankov o stavki medicinskih sester na Finskem, ob njihovem uspehu si nisem mogla kaj, da ne bi razmišljala o tem, kaj bi se dogajalo v slovenskem prostoru, če bi se naš sindikat odločil za to skrajno obliko sindikalnega boja.

O tovrstnih pritiskih bi lahko razmišljali zaradi preobremenjenosti, zaradi tega, ker nimamo kadrovskega standardov, zaradi tega, ker ni plačila za opravljeno delo, zaradi tega, ker naše delo ni vredno toliko, kot si zaslužimo, pa še drugih 'nimamo ...', ki vsakodnevno obremenjujejo medicinske sestre, babice in bolničarje na delovnih mestih. Veliko tega je odvisno od delodajalcev in vodilnih medicinskih sester; od vlade, resornih ministrov in denarja. To je razumljivo. Odvisno je tudi od naših pogajalskih sposobnosti.«

Vrnimo se v sedanost. Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije je skupaj z drugimi sindikati napovedal splošno stavko javnega sektorja, in to

zato, ker se vlada lani ni pogajala z nami in je protizakonito posegla v maso sredstev za plače javnih uslužbencev še za pet, v nekaterih dejavnostih pa tudi do 19 odstotkov. Ob tem ne gre pozabiti, da se je plača številnim uslužbencem lani zmanjšala že za osem odstotkov. Mi smo jo odnesli brez hujših posledic zato, ker smo v pogajanjih dosegli za vse zaposlene v zdravstveni negi in oskrbi odpravo nesorazmerij v višini osem odstotkov.

Poleg splošnih stavkovnih pogojev, ohranjanje števila zaposlenih in plač na ravni leta 2012, smo v sindikatu postavili še dodatne stavkovne zahteve:

Medicinske sestre zahtevamo:

- kadrovske normative (zaradi preobremenitev in izgorelosti na delovnem mestu),
- dostojanstvo na delovnem mestu (zaradi številnih groženj o odpuščanju),
- plačilo za opravljeno delo (za vse opravljene ure dela, dovolj nam je dela na etični pogon).

V borbi zase si medicinske sestre prizadevamo za kakovostno in varno zdravstveno nego.

Medicinske sestre zahtevamo:

- **kadrovske normative (zaradi preobremenitev in izgorelosti na delovnem mestu),**
- **dostojanstvo na delovnem mestu (zaradi številnih groženj o odpuščanju),**
- **plačilo za opravljeno delo (za vse opravljene ure dela, dovolj nam je dela na etični pogon).**

V borbi zase si medicinske sestre prizadevamo za kakovostno in varno zdravstveno nego.

Priprave na stavko so se začele. Prek svojih predstavnikov v zavodih smo prejeli izjave, da stavko podpira več kot 80 odstotkov naših kolegic in kolegov. Stavka je v zavodih potekala od 7.00 do 19.00. Javno podporo stavki smo lahko izrazili v 11 mestnih občinah na protestnem shodu od 12.05 do 13.00. Po naših podatkih smo, z izjemo dveh zavodov, stavko napovedali v vseh zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih.

Po poročilih naših predstavnikov v zavodih se je javnega protesta udeležilo od 18.000

Po naših podatkih smo, z izjemo dveh zavodov, stavko napovedali v vseh zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih.

Udeleženci stavke z Jesenic

Protestni shod zaposlenih UKC Ljubljana

zaposlenih na našem področju med 250 in 300 naših predstavnic in predstavnikov. V medijih smo se lahko prepoznali po modrih zastavah, maloštevilnih transparentih in modrih dežnikih (mimogrede, teh smo kot stavkovni simbol razdelili ob tej in prejšnji stavki veliko več). Razlogi naše neaktivnosti so bili podrobno navedeni na nedavni seji republiškega odbora sindikata, ki je razširjeno vodstvo sindikata med obema skupščinama.

Naj povzamem nekaj ključnih ugotovitev. Vsakršna primerjava s stavko, kot so jo izvedle medicinske

sestre na Finskem, je nemogoča. O totalni, vseobsegajoči in neprizanesljivi stavki, brez ene medicinske sestre na delovnem mestu, si ne bi drznila niti sanjati. Za to je več razlogov:

1. Nismo vsi združeni v enem sindikatu in kot lahko beremo, imamo v zadnjem času tudi več strokovnih združenj. Ni težava v nezadovoljnih posameznikih danes z eno, jutri morda z drugo organizacijo ali predstavnikom, ki zastopa izvajalce zdravstvene nege in oskrbe na državni ravni. Težava je v tem, da takšno početje slabi našo moč.

2. Lahko bi pisala o pomanjkanju pripadnosti, neobveščeniosti, nepoznavanju, nepriznavanju lastne identitete, iskanju namišljenih ugodnosti, lagodju in morda še marsičem.
3. Pripadnost medicinskih sester v Sloveniji bolnikom je na zavidljivi ravni. Odlično, pohvalno, a le do tega trenutka, ko se odločamo o udeležbi medicinskih sester na stavki. Zagotovo smo morali poskrbeti za ogrožene bolnike, k temu nas zavezuje zakon. Ali in kako so pri tem sodelovala vodstva zdravstvenih ustanov, je odvisno od tega, koliko so nam verjeli, da mislimo resno. Pa morebiti verjamete, da smo bili dovolj prepričljivi?

O tem, ali smo se vsi držali dogovorjenega, ne želim izglubljati besed. Še bi lahko naštevala, menim pa, da je dovolj. Menim, da je napočil čas, da si jasno povemo, za kaj gre. Zaposleni v javnem sektorju imamo, tako trdijo gospodarski sektor in dnevni politiki, preveč pravic (dopusti, izobraževanje, zanesljiva delovna mesta), previsoke plače in še preveč zaposlenih je.

To nam poskušajo na redkih soočenjih dopovedati vladni predstavniki. To nam dopovedujejo vsak dan v medijih. To ne nazadnje občutite vsak dan na delovnem mestu. Ni več nadomeščanja dolgih bolniških in porodniških dopustov, ni nadomeščanja zaposlenih, ki

trajno zapustijo delovno mesto, torej nas je iz dneva v dan manj na delovnih mestih. Ni več samoumevnega plačila vsega opravljenega dela, se pravi nadur. Manj zaposlenih mora opraviti enak ali celo večji obseg dela, ker odgovorni razpisujejo vsak dan manj zaposlenih v eno izmeno. Direktorji si prizadevajo za zniževanje zahtevnosti delovnih mest; kar je še včeraj veljalo za intenzivno terapijo, je danes samo še intenzivna nega. To pomeni enega ali več plačnih razredov manj.

Občasno se sliši, da ni denarja za plače. Precej večji je nadzor nad porabo vseh sredstev. V trenutnih razmerah se nihče ne sprašuje, kako naj še izvajamo kakovostno

in varno zdravstveno nego. Kako naj delamo, da bo varen bolnik in ne nazadnje tudi mi (upam, da ste seznanjeni z zadnjimi novicami o sodbah medicinskih sester)? Nihče, tudi zaposleni v zdravstveni negi, se ne sprašujemo, kakšne bodo posledice preutrujenosti in izgorelosti medicinskih sester, ki delo opravljamo na enem najbolj tveganih področij.

Ta dejstva so realnost našega časa in ni ga, ki bi znal napovedati, kdaj se bomo rešili krize. Torej nam preostane le, da se s tem sprijaznimo in poskušamo ohraniti vsaj tisto, kar imamo. Niti nimamo tako malo. V borbi za ohranitev tega, kar imamo, smo državi napovedali vojno. Kar se naše udeležbe v stavki tiče, smo prvo bitko izgubili.

**V trenutni situaciji
se nihče ne
spršaše kako naj še
izvajamo kakovostno
in varno zdravstveno
nego.**

Protestni shod v Celju

Udeleženci shoda v Novem mestu

Vsi vemo, da v naši državi zares šteje in je učinkovito le javno izražanje zahtev. Če smo se za javno manifestacijo odločili maloštevilni posamezniki, smo se izpostavili. Če bi stopili skupaj, je ni moči in ne pritiska na tem svetu, ki bi si drznila nasprotovati našim zahtevam. Bolj od tega, da so nosilci dejavnosti razpisali na dan stavke obsežnejši program, bolj od tega, da so nas ustrahovali nadrejeni, me skrbi in bega misel, ki pritrjuje tudi mojim ugotovitvam. Ena izmed naših kolegic je namreč menila: »Medicinske sestre hočemo obdržati, kar imamo, in zahtevamo še več, vendar nismo za to pripravljene niti migniti s prstom.«

Spoštovane kolegice in kolegi, naš položaj v družbi je odvisen predvsem od nas samih. Od sleherne medicinske sestre, babice, zdravstvenega tehnika in

bolničarja. Smo največja poklicna skupina v zdravstvu in socialni. Vsak od nas ima vsaj 3–5 bližnjih, ki bi nas v naših prizadevanjih podprli (če vzamemo srednjo mero in pomnožimo z 18.000, nas je 72.000). Izgubili smo priložnost, da pokažemo moč, voljo, grožnjo, da vzamejo naše zahteve zares resno vsi tisti, ki odločajo o naši usodi.

Upam, da stavke ne bomo več potrebovali kot zadnje orožje v bitki za obstoj. Vsi tisti pa, ki od nas pričakujete, da smo in bomo uspešni, morate vedeti, da potrebujemo vašo podporo in potrebujemo slehernega med vami. Moramo verjeti, da nas podpira 17.999 (če nas je 18.000) medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov ter bolničarjev. Sicer ne moremo biti prepričljivi.

Jelka MLAKAR

Če smo se za javno manifestacijo odločili maloštevilni posamezniki, smo se izpostavili. Če bi stopili skupaj, je ni moči in ne pritiska na tem svetu, ki bi si drznila nasprotovati našim zahtevam.

*Dejanja bodo govorila,
čeprav bomo sami molčali..*

(Seneka)

SINDIKALNE AKTIVNOSTI

V želji po sprotne obveščanju članov o dogodkih in delovanju Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije (SDZNS) na naši spletni strani smo se odločili, da bomo v rubriki Sindikalne aktivnosti zapisali tiste dogodke, ki potekajo in se razpletajo vse leto.

Tako smo se v letu 2012 pogajali z vlado o Zakonu za uravnoteženje javnih financ (ZUJF), ki pa ni bil dokončno usklajen s sindikati javnega sektorja. Najbolj odmeven je bil dogovor glede regresa, ki ni bil izplačan v celoti, kot je bila zahteva sindikatov, in tak je bil dan parlamentu v potrditev.

Naj vas opozorim na tožbo, ki jo je SDZNS vložil kot zahtevo po izplačilu razlike regresa za leto 2012. Tožba je vložena na Delovno in socialno sodišče v Ljubljani in to samo za člane našega sindikata.

Sprejeta sta bila pokojninska reforma in Zakon o delovnih razmerjih. Zakon je pomemben za zaposlene, predvsem z vidika zmanjšanja pravic (malica, potni stroški, odpravnine ...) in odpuščanja delavcev na preprostejši način.

Še vedno potekajo pogajanja, ki se tičejo prav zaposlenih v javnem sektorju (zdravstvo, šolstvo, sociala, policija, državna uprava ...) in so posledica stavkovnih zahtev nedavne stavke, ki je bila 23. januarja 2013. Zaradi menjave vlade pa so zamrli. Tudi SDZNS se je s svojimi člani pridružil tej vsesplošni stavki po Sloveniji, seveda pa je bila najbolj odmevna prav v Ljubljani. Poleg splošnih zahtev stavkovnega odbora sindikatov javnega sektorja smo v SDZNS pripravili tudi svoje stavkovne zahteve, ki so bile objavljene v vseh zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih. Več o tem, kako smo se odzvali, preberite v prispevku Beseda predsednice.

Ker je denarja v javnih blagajnah vse manj, je ogroženo financiranje zdravstvenih zavodov, zato se bo treba v pogajanjih pogovarjati tako o odpuščanju kot zniževanju plač, čemur sindikati močno nasprotuje-

mo. Morali bi se pogajati tudi o Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (KP), česar do danes še nismo storili, saj se vlada še vedno ukvarja sama s seboj, minister za zdravje pa je v odstopu in pričakujemo novega ministra.

Naše delovanje je bilo poleg rednih in izrednih sej republiškega odbora usmerjeno na povezovanje z Zbornico - Zvezo na tistih področjih, na katerih je bilo sodelovanje nujno. Obiskali smo nekaj sindikalnih enot (SE), v letu 2013 pa smo si zadali nalogo, da obiščemo po vsaj dve SE ali regiji na mesec, ne glede na problematiko.

Zbornica - Zveza je sindikatu 27. novembra 2012 ob 85. obletnici

organiziranega delovanja medicinskih sester v Sloveniji podelila zahvalo za dolgoletno sodelovanje pri uveljavljanju vloge in pomena zdravstvene nege.

Zaradi naravnih katastrof in socialnih stisk naših članov smo si prizadevali ponuditi pomoč prizadetim kolegicam in kolegom, vključno z njihovimi družinami. Na sedež sindikata je prispelo veliko tovrstnih prošelj in prav vsem smo dodelili solidarno pomoč.

Tožba je vložena na Delovno in socialno sodišče v Ljubljani in to samo za člane našega sindikata.

Priznanje sindikatu od Zbornice-Zveze

Predsednica in generalna sekretarka sindikata s predstavniki EUROFEDOP-a

Zelo smo bili aktivni v predsedstvu Konfederacije sindikatov javnega sektorja (KSJS), kjer sodelujem kot članica SDZNS. Redno smo sodelovali tudi na sestankih RSKZN, na katere je predsednica Jelka Mlakar redno vabljena. Udeležuje se tudi vseh sestankov pomočnic direktorjev za zdravstveno nego za področje zdravstva in sociale.

V letu 2012 smo uspešno končali dolgoletno tožbo na celjskem sodišču in s tem sindikatu vrnilo odvzeta sredstva. Na sedežu sindikata bomo posodobili bazo podatkov članstva in na novo računalniško podprli nekatera opravila.

SDZNS je bil povabljen k sodelovanju v evropsko združenje sindikatov na ravni konfederacije - EUROFEDOP. S predsednico sindikata sva udeležili kongresa, ki je potekal konec oktobra 2012 v Luxembourg, na katerem je bil sindikat predstavljen kot potencialni kandidat za pridružitvev EUROFEDOP-u s sedežem v Bruslju.

Dne 17. januarja 2013 nas je obiskal generalni sekretar tega evropskega združenja Bert Van Caelenberg, ki je želel opraviti intervju z našim vodstvom v zvezi s problematiko zaposlenih v zdravstveni negi in našimi zahtevami ob napovedanih stavki. Sporočil nam je, da je vsebino intervjuja posredoval predstavniku evropske komisije za zdravstvo v evropskem svetu Lojzetu Peterletu.

Udeležili smo se sestankov na Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, kjer smo razpravljali o varčevalnih ukrepih in drugi problematiki, vezani na zaposlene v zdravstvu in socialni. Na zahtevo vlade sta oba resorja sklicala sestanek tudi v februarju 2013.

Na sedežu sindikata smo pripravili razpis za počitniške kapacitete, saj smo pogodbe za leto 2013 z najemodajalci že podpisali. V maju načrtujemo izobraževalni seminar za vse predsednike sindikalnih enot in člane republiškega odbora. Veliko je bilo še

opravljenega dela v pisarni, pri čemer smo opravili veliko telefonskih pogovorov.

Redno so potekale seje republiškega odbora, v marcu pa so potekale intenzivne priprave na skupščino, med drugim je bila izvedena tudi seja nadzornega odbora, na kateri se je pregledalo letno poslovanje SDZNS za leto 2012, odbor se je tudi seznanila z načrtom za leto 2013.

Objavljamo razlage Kolektivne pogodbe (KP) za zaposlene v zdravstveni negi:

1. 111. člen KP za zaposlene v zdravstveni negi (nadomestilo plače pri delovnem invalidu)
- NPK - zdravstveni reševalec
2. Omejitev števila dni letnega dopusta (187. člen JUJF-a).

Flory BANOVAC

RAZLAGE

Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi, sprejete na 24. seji dne 11. 12. 2012 in 18. 12. 2012

Odbor za razlago Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi je na podlagi 8. točke Obligacijskega dela Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98, 73/98, 63/99, 73/00, 60/08, 107/11, 40/12) na 24. seji, dne 11. 12. 2012 in 18. 12. 2012, sprejel naslednje razlage:

111. člen

111. člen določa obveznost nadomestila razlike zaradi nižjih prejemkov v primeru, ko delavec - invalid ne more več opravljati svojega dosedanjega dela in prejema zmanjšano plačo na drugem ustreznem delu, ne pa tudi v primeru, ko je za svoje delo sposoben in še naprej opravlja delo na svojem delovnem mestu (z enakim plačnim razredom), vendar pod določenimi pogoji oz. omejitvami.

Aneks h Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/08)

3. člen

(Določitev plačnih razredov plačne podskupine E3)

Srednje medicinske sestre/srednje zdravstvenike, ki delajo v reševalnem ali urgentnem vozilu in so pridobili certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji (NPK) za poklic zdravstveni reševalec/zdravstvena reševalka, je delodajalec dolžan uvrstiti na delovno mesto E035002 MEDICINSKA SESTRA - NACIONALNA POKLICNA KVALIFIKACIJA (VI. R. Z. D.) in dopolniti akt o sistemizaciji delovnih mest z navedenim delovnim mestom.

Predsednica Odbora za razlago Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi

Darja VIŽINTIN ZUPANČIČ,
univ. dipl. ekon., l. r.

RAZLAGA

Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi, sprejeta na 25. seji dne 28. 1. 2013

Odbor za razlago Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi je na podlagi 8. točke Obligacijskega dela Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98, 73/98, 63/99, 73/00, 60/08, 107/11, 40/12) na 25. seji, dne 28. 1. 2013, sprejel naslednjo razlago:

12. Letni dopust

47. člen

1. Kot kriteriji za določitev števila dni letnega dopusta iz prvega odstavka 187. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12, 104/12, 105/12; v nadaljevanju: ZUJF) se štejejo kriteriji iz 1., 2., 6. in 7. točke 47. člena Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98 in nasl.), kot kriteriji za določitev števila dni letnega dopusta iz drugega odstavka 187. člena ZUJF pa se štejejo kriteriji iz 3., 4., 5., 8. in 9. točke 47. člena

Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi.

2. Pri omejitvi iz prvega odstavka 187. člena ZUJF, po katerem zaposlenemu lahko pripada največ 35 dni letnega dopusta, se tako upošteva število dni letnega dopusta, določeno po kriterijih iz 1., 2., 6. in 7. točke 47. člena Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi, pri omejitvi iz drugega odstavka 187. člena ZUJF, po katerem zaposlenemu lahko pripada največ 15 dni letnega dopusta, pa se upošteva število dni letnega dopusta, določeno po kriterijih iz 3., 4., 5., 8. in 9. točke 47. člena Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi.

Predsednica Odbora za razlago Kolektivne pogodbe za zaposlene v zdravstveni negi

Darja VIŽINTIN ZUPANČIČ,
univ. dipl. ekon., l. r.

*Imeti oblast je stvar naključja,
predati jo pa stvar vrlin.*

(Seneka)

PRAVNO SVETOVANJE

Svetuje

Janez Turuk,
univ. dipl. pravn.

Vprašanje:

Kakšni so pogoji za starostno in predčasno upokojitev po novem ZPIZ-2?

Odgovor:

Od 1. 1. 2013 velja novi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/2012; ZPIZ-2). Novost zakona je možnost starostne ali predčasne upokojitve. Za obe obliki upokojitve bo treba po koncu prehodnega obdobja (za moške od vključno leta 2018 in za ženske od vključno leta 2019) izpolnjevati pogoja najmanj 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe. V prehodnem obdobju (za moške v obdobju 2013–2017 in za ženske v obdobju 2013–2018) veljajo za posamezno leto ustrezno nižji upokojitveni pogoji, ki so razvidni iz spodnjih tabel.

Razlika med starostno in predčasno upokojitvijo je v tem, da se za starostno upokojitev zahteva čista pokojninska doba brez dokupa, pri predčasni upokojitvi pa se upoštevajo tudi morebitna dokupljena leta. Za izpolnitev pogojev ali ugodnejšo odmero pokojnine lahko posameznik dokupi do največ pet let zavarovalne dobe, poleg tega se pri predčasni upokojitvi upošteva tudi obdobje morebitne prostovoljne vključitve v pokojninsko zavarovanje.

Razlika med starostno in predčasno upokojitvijo je tudi v tem, da je pri starostni upokojitvi mogoče uveljavljati znižanje starostne meje (iz naslova otrok,

obveznega vojaškega roka in vstopa v zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti), pri predčasni upokojitvi pa takšnih olajšav glede starosti ni.

Razlika med obema oblikama pokojnine je tudi v tem, da pri starostni pokojnini ni trajnih odbitkov od odmerjene pokojnine, pri predčasni pokojnini pa velja odbitek v višini 0,3 odstotka za vsak mesec upokojitve pred dopolnjeno starostjo 65 let.

STAROSTNA POKOJNINA

Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine so naslednji:

- 1) Zavarovanec (moški in ženska) pridobi pravico do starostne pokojnine pri starosti 65 let, če je dopolnil najmanj 15 let zavarovalne dobe. Ne glede na navedeno starost pridobi zavarovanec (ženska) v obdobju od leta 2013 do leta 2015 starostno pokojnino, ko dopolni starost iz spodnje tabele:

Leto	Leta	Meseci
2013	63	6
2014	64	0
2015	64	6

- 2) Od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2019 pridobi pravico do starostne pokojnine zavarovanec (moški in ženska), ki je dopolnil 20 let pokojninske dobe in starost iz spodnje tabele:

Leto	Starost			
	Moški		Ženska	
	Leta	Meseci	Leta	Meseci
2013	63	6	61	6
2014	64	0	62	0
2015	64	6	62	6
2016			63	0
2017			63	6
2018			64	0
2019			64	6

3) Ne glede na določbe iz točke 1) pridobi pravico do starostne pokojnine tudi zavarovanec (moški in ženska), ki je dopolnil 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa dobe. V prehodnem obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2018 sta potrebna starost zavarovanca (moški in ženska) in pokojninska doba zavarovanca (ženska) brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine, kot je razvidno iz spodnje tabele:

Leto	Starost				Pokojninska doba brez dokupa (ženska)	
	Moški		Ženska			
	Leta	Meseči	Leta	Meseči	Leta	Meseči
2013	58	4	58	0	38	4
2014	58	8	58	4	38	8
2015	59	0	58	8	39	0
2016	59	4	59	0	39	4
2017	59	8	59	4	39	8
2018			59	8		

Znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine

Znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine je mogoče uveljavljati iz naslova otrok (do znižanja je upravičena ženska, razen če je pravico do nadomestila iz naslova starševstva užival moški), služenja obveznega vojaškega roka in vstopa v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti (delo pred dopolnjenim 18. letom).

Iz naslova otrok se starostna meja zniža za:

- 6 mesecev za enega otroka,
- 16 mesecev za dva otroka,
- 26 mesecev za tri otroke,
- 36 mesecev za štiri otroke.
- 48 mesecev za pet ali več otrok.

Iz naslova služenja obveznega vojaškega roka se starostna meja zniža za dve tretjini njegovega dejanskega trajanja.

Iz naslova vstopa v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred 18. letom starosti se starostna meja zniža za ves čas trajanja obveznega zavarovanja do dopolnjenega 18. leta starosti.

Zahtevana starost 60 let (oz. nižja starost v prehodnem obdobju) se moškemu lahko zniža največ do starosti 58 let, ženskam pa največ do starosti 57 oziroma 56 let. Podrobnejša pravila v zvezi z znižanjem starostne meje so določena v 28. členu zakona.

PREDČASNA POKOJNINA

Zavarovanec pridobi pravico do predčasne pokojnine pri starosti 60 let, če je dopolnil 40 let pokojninske dobe, pri kateri se lahko upošteva tudi dokupljena doba. V prehodnem obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2018 sta potrebna starost zavarovanca (moški in ženska) in pokojninska doba zavarovanca (ženska) za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, kot je razvidno iz spodnje tabele:

Leto	Starost				Pokojninska doba (ženska)	
	Moški		Ženska			
	Leta	Meseči	Leta	Meseči	Leta	Meseči
2013	58	4	58	0	38	4
2014	58	8	58	4	38	8
2015	59	0	58	8	39	0
2016	59	4	59	0	39	4
2017	59	8	59	4	39	8
2018			59	8		

Vprašanje:

Ali lahko javni uslužbenec, ki se še ni upokojil, po desetih letih od vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbenke dvigne vplačana sredstva v enkratnem znesku?

Odgovor:

Osnovni namen kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke je v tem, da se z vplačevanjem premij, ki jih za javnega uslužbenca plačuje njegov delodajalec (ali tudi javni uslužbenec sam v obliki individualne premije),

in z upravljanjem tako zbranih sredstev javnemu uslužbencu zagotovi določene dodatne pravice, izplačila oziroma dohodke ob njegovi upokojitvi. Po preteku desetletnega obdobja vključenosti v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje v Zaprtem vzajemnem pokojninskem skladu za javne uslužbenke (ZVPSJU) javni uslužbenec, ki se še ni upokojil in nadaljuje delo v javnem sektorju, ne more v enkratnem znesku dvigniti zbranih sredstev, ki jih je zanj plačeval delodajalec. Sredstva, ki jih je javni uslužbenec vplačeval sam v obliki individualne premije, pa lahko kadar koli dvigne v enkratnem znesku.

VIŠINA PREMIJ ZA KOLEKTIVNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

V Uradnem listu RS, št. 1/2013 z dne 4. 1. 2013 je bil objavljen Sklep o uskladitvi minimalne premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke. Novi, višji zneski pokojninskih premij, ki jih za zaposlene plačuje delodajalec, veljajo **od 1. januarja 2013** in se začnejo uporabljati z obračunom in plačilom premij za januar 2013.

Premijski razred	Minimalna premija od 1. januarja 2013	Dodatna premija na dopolnjena leta delovne dobe		Skupna premija od 1. januarja 2013
		Leta delovne dobe na dan 1. 8. 2003	(v EUR)	
Zap. št.	(v EUR)			(v EUR)
1	26,78	0	0,00	26,78
2	26,78	1	0,69	27,47
3	26,78	2	1,38	28,16
4	26,78	3	2,07	28,85
5	26,78	4	2,76	29,54
6	26,78	5	3,44	30,22
7	26,78	6	4,12	30,90
8	26,78	7	4,81	31,59
9	26,78	8	5,51	32,29

(Nadaljevanje na naslednji strani.)

(Nadaljevanje s prejšnje strani.)

Premijski razred	Minimalna premija od 1. januarja 2013	Dodatna premija na dopolnjena leta delovne dobe		Skupna premija od 1. januarja 2013
		Leta delovne dobe na dan 1. 8. 2003	(v EUR)	
10	26,78	9	6,19	32,97
11	26,78	10	6,88	33,66
12	26,78	11	7,56	34,34
13	26,78	12	8,26	35,04
14	26,78	13	8,92	35,70
15	26,78	14	9,62	36,40
16	26,78	15	10,32	37,10
17	26,78	16	11,00	37,78
18	26,78	17	11,69	38,47
19	26,78	18	12,38	39,16
20	26,78	19	13,07	39,85
21	26,78	20	13,85	40,63
22	26,78	21	14,62	41,40
23	26,78	22	15,40	42,18
24	26,78	23	16,26	43,04
25	26,78	24	17,13	43,91
26	26,78	25	18,00	44,78
27	26,78	26	18,97	45,75
28	26,78	27	19,95	46,73
29	26,78	28	20,90	47,68
30	26,78	29	22,01	48,79
31	26,78	30	23,15	49,93
32	26,78	31	24,25	51,03
33	26,78	32	25,52	52,30
34	26,78	33	26,76	53,54
35	26,78	34	28,03	54,81
36	26,78	35 in več	29,44	56,22

PREPOZNAVA IN PREPREČEVANJE NASILJA V DELOVNI ORGANIZACIJI

V Sindikalni enoti Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana (SE KC) smo že dalj časa razmišljali o organizaciji seminarja za naše članice in člane na temo (ne)nasilje na delovnem mestu. Odločili smo se, da organiziramo strokovno izobraževanje z naslovom Prepoznavna in preprečevanje nasilja v delovni organizaciji. Pripravili smo ga v sodelovanju z Delovno skupino za nenasilje pri Zbornici zdravstvene in babiške nege - Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornici - Zvezi). Izobraževanje je potekalo 5. decembra 2012, udeležilo pa se ga je 48 oseb. Vse stroške izobraževanja je krila naša sindikalna enota, tako da je bilo za vse članice in člane brezplačno.

Irena Špela Cvetežar, dipl. m. s., nam je v uvodu predstavila delovanje Delovne skupine za nenasilje, v kateri od leta 2009 deluje multidisciplinarni tim za obravnavo primerov nasilja na delovnih mestih medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov. Predstavila nam je elemente, ki lahko vodijo do nasilja na delovnem mestu: delovno okolje, preobremenjenost, razporedi, slog vodenja, informacije in komunikacija, lastnosti posameznikov ... Ob primeru nasilja na delovnem mestu je pomembno komu povedati, da se nasilje dogaja: sodelavki, mogoče nadrejenemu. Največkrat žrtev nič ne naredi oziroma nikomur ne pove, ustno ali pisno prijavi nadrejenemu, se zateče v bolniški dopust, potrebuje strokovno psihiatrično pomoč, pride na sindikat po pomoč in nam zaupa težave na delovnem mestu, Zbornico - Zvezo ali se celo obrne na odvetnika.

Ob tem je povedala, da je osnovnega pomena odzivanje na nasilje: načrti odzivanja, poročanje in evidentiranje, zdravniška oskrba, sestanek vpletenih v incident, svetovanje, podpora vodstva, postopki

pritoževanja, rehabilitacija – kratka pomoč žrtvi! Navedla je oblike pomoči: osebni pogovor, načrt pomoči, e-svetovanje, pisno posredovanje pri delodajalcu in morebiten strokovni nadzor. Na kratko je tudi predstavila dve primerjalni raziskavi nasilja med medicinskimi sestrami iz let 1999 in 2012.

Stanka Košir, dipl. m. s., glavna medicinska sestra urgentnega kirurškega bloka, nam je nazorno predstavila aktivnosti v urgentnem kirurškem bloku za nenasilno delovno okolje. Povedala je, da je to specifično delovno okolje, vanj vstopi kdor koli, kadar koli in imajo približno 80.000 poškodovancev

na leto. V letu 2001 so naredili raziskavo med zaposlenimi in ugotovili, da je kar 91 odstotkov anketirancev doživelo besedni napad, v več kot polovica pa tudi fizični napad, ki se je največkrat dogodil prav v

V letu 2001 so naredili raziskavo med zaposlenimi in ugotovili, da je kar 91 odstotkov anketirancev doživelo besedni napad, več kot polovica pa tudi fizični napad, ki se je največkrat dogodil prav v urgentni ambulanti.

Predavateljice: Maja Plaz, Irena Špela Cvetežar, Doroteja Lešnik Mugnaioni in Stanka Košir (od leve proti desni)

Udeleženci seminarja

Udeleženci seminarja

urgentni ambulantni. Izoblikovali so protokole, kako ukrepati v primeru nasilja na delovnem mestu, in so na razpolago vsem zaposlenim, ki delajo v teh ambulantah. Navedla je smernice svetovalnega pogovora: sodelavko/-ca povabimo na pogovor, v prostor, ki ji/ mu omogoča zasebnost, izpovedi verjamemo in jo/ ga spodbujamo, da pove, kaj se je zgodilo.

Maja Plaz, univ. dipl. nov., ki deluje v društvu SOS telefon, nam je podrobneje predstavila pomen nekaterih čustev in kdaj so čustva pomembna, ter osvetlila pomen čustvene pismenosti. Osredotočila se je na pomen naslednjih čustev:

- jeza (zrela in nezrela jeza – ko se jezi močnejši, usmerjeno na osebnost, s ciljem spremeniti osebo),
- prezir (ko gre na primer za odrekanje človečnosti drugemu, ponižanje se stopnjuje do nasilnosti),
- sovraštvo (ko nekdo drug ogroža našo osebnost, v ozadju ta nekdo sovraži tudi sebe, cilj je uničenje ...),
- zavist (ko nekdo nekaj dobi, na primer delovno uspešnost),
- užaljenost (tisti, ki so pogosto užaljeni, se premalo spoštujejo).

Ljudem moramo izražati čustva na primeren, ustrezen način in razmeram primerno. Nekdo nas lahko izziva, vendar je vedno naša odgovornost, kako se bomo odzvali.

Čustveno pismenost je opredelila kot imeti znanje s področja čustev in čustvovanja. V primeru nekega neljubega dogodka ali nasilja se je treba vprašati: Kaj je človeka vodilo, da je tako odreagiral?. Odgovor: Vedno lahko ravnamo drugače – tebe jaz tako doživljam! Težav ne rešujemo z napadom (besed), ampak s pogovorom. Pomembna je asertivnost – sinteza odločnosti in empatije. Prenehamo biti žrtve, postavimo se zase, okrepimo samozavest, poiščemo si pomoč za iskanje novih notranjih virov. S tem prispevamo k civilizacijskemu premiku k večji socialni vključenosti, povezovalnosti in medsebojni spoštljivosti. Če se nepravilno odzovemo na težavo, ne spreglejmo posledic ravnanja! Čustva niso isto kot vedenje, jeze ne enačimo z nasiljem. Ljudem moramo izražati čustva na primeren, ustrezen način in razmeram primerno. Nekdo nas lahko izziva, vendar je vedno naša odgovornost, kako se bomo odzvali.

Vsakdo je soodgovoren za ustvarjanje prijaznega, sodelovalnega okolja. Vodja mora predvideti več, z močjo pride odgovornost. Pogoj za uspešen tim je prepoznavanje prednosti in slabosti zaposlenih, aktivirati mora njihove notranje vire, ki bodo spodbuda za krepitev tistih delov osebnosti, ki jih je treba razvijati

in ki bodo razvijali dobre odnose in ki bodo za (ne) dobre odnose prevzeli tudi odgovornost.

Znanje o nasilju je pomembno za dojetje nasilja, kako razumeti in se pravilno odzvati v primeru nasilja. Pomembno je upati si odreagirati drugače, prenehati vsakodnevno igrivo in biti pripravljen na pozitiven izid, upati si priznati napako, ne biti maščevalen, se znati opravičiti, upati se razgaliti in povedati, kdo smo, si poiskati pomoč, ko ne gre več naprej ... Skratka – čustva so temelj našega zdravja, imejmo dostop do njih in se jih naučimo izražati, je še povedala Maja Plaz.

Doroteja Lešnik Mugnaioni, univ. dipl. pol., pa je govorila o mobingu ali trpinčenju na delovnem mestu. Gre za dolgotrajno, nemarno, sovražno komunikacijo, ki traja najmanj šest mesecev. Če nas nekdo nadere, ni mobing, ampak gre za konflikt (ni pravo kaznivo dejanje). Ključno pri mobingu je to, da to stori veliko škodo pri posamezniku in je kaznivo! Ob tem je predlagala v branje knjigo Roberta I. Suttona Ni prostora za prasce. Knjiga pojasnjuje, kako ustvariti civilizirano delovno okolje in preživeti v takem, ki to ni, kot lahko preberemo na zadnji strani knjige: Duhovito branje z resnim sporočilom ter pravi recept, kako ravnati in preživeti s psihoterapevti, bleferji, hinavci, kričarji, egoisti, tirani, megalomani, težaki, grebatorji in drugimi prasci, ki nam grenijo veselje do dela.

Opredelila je pet kategorij ravnanj in vedenj mobinga:

1. negativno vplivanje na samoizražanje in način komunikacije,
2. omejevanje in preprečevanje žrtvenih družabnih stikov,
3. krnitev žrtvinega ugleda,
4. napadi na kakovost žrtvinega poklicnega in življenjskega položaja,
5. neposredni napad na zdravje žrtve.

Faze mobinga so:

1. kritičen dogodek,
2. agresivna dejavnost, psihološki pritiski,
3. vključitev vodstva,

4. žrtve dobijo status problematičnih, norih oseb,
5. izločitev.

Posledice mobinga za žrtev so naslednje: mobingi vodijo v duševno stisko, žrtev ima malo možnosti ta regeneracijo, psihičnega nasilja se zelo dolgo ne prepozna, oseba je zbegana, prizadeta, se »noro« vede, saj mobinga, šikaniranja ne more dokazati, sledijo lahko hude zdravstvene težave, žrtev začne veljati za problem, sodelavci redko posredujejo v zaščito žrtve, žrtev se pogosto umakne, ker ne zdrži pritiska, zdravniki, psihiatri, psihologi so pogosto zlorabljeni v gonji proti »nori in problematični žrtvi«.

Trpinčenja na delovnem mestu torej ne smemo tolerirati, se celo umakniti od problema, običajno povzročitelj ve, kaj dela, žrtev pa je trajno spre-

Trpinčenja na delovnem mestu torej ne smemo tolerirati ali se celo umakniti od problema. Povzročitelj običajno ve, kaj dela, žrtev pa je trajno spremenjena in tega ne smemo dopustiti.

njena in tega ne smemo dopustiti. Posledice za delodajalce v takem primeru so: izostajanje z dela, menjavanje kadra, pravdni stroški na sodišču, slaba klima v kolektivu, slabši ugled organizacije ... Zelo pomembno za delovno organizacijo je tudi, da ima za take dogodke svetovalca, ki ima veliko znanj o nasilju, velik ugled, zaupanje v delovni organizaciji in nima visoke položajne funkcije.

Delovnopravna zakonodaja že predvideva ukrepe proti trpinčenju na delovnem mestu. Zakon o delovnih razmerjih prepoveduje trpinčenje na delovnem mestu, delodajalec mora sprejeti ustrezne ukrepe za zaščito delavcev pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali trpinčenjem na delovnem mestu. Kazenski zakonik v 197. členu opredeljuje, da kdor na delovnem mestu ali v zvezi z delom spolno nadleguje, izvaja psihično nasilje ali s trpinčenjem povzroča drugemu zaposlenemu ponižanje ali prestrašenost, se ga kaznuje z zaporom do dveh let. Če je posledica dejanja psihično, psihosomatsko ali fizično obolenje ali zmanjšanje delovne storilnosti, se storilca kaznuje z zaporom do treh let. Podobno je opredeljeno tudi v Zakonu o varnosti in zdravju pri delu.

Ob tem je treba še navesti, da je vodstvo UKC Ljubljana v decembru 2011 sprejel ukrepe za zaščito zaposlenih

pred trpinčenjem, spolnim in drugim nadlegovanjem in diskriminacijo na delovnem mestu. Dokument je vsem zaposlenim dostopen tudi na intranetu.

Vsi člani so bili izredno zadovoljni z izbranimi temami in predstavitvami predavateljic, za kar se predavateljicam še enkrat zahvaljujem. V letošnji načrt izobraževanj SE KC SDZNS smo znova umestili te teme in želimo si, da bi se srečanj udeležilo še več naših članov oziroma zaposlenih v zdravstveni negi. Bistvo teh predavanj oziroma učnih delavnic je, da se znamo postaviti zase, znamo reševati konflikte, opravimo

zaupen pogovor, z nobenim ukrepom vpleteni ne ogrožamo svoje varnosti ter da vemo, da ne smemo in ne bomo tolerirali napadov. Odziv na napad je naša odgovornost.

Skupaj ustvarjamo kulturo nenasilja, čustva so temelj našega zdravja, imejmo dostop do njih in se jih naučimo izražati. Pri odpravljanju mobinga je zelo pomembna čustvena zrelost in vsi skupaj moramo skrbeti, da nasilje preprečimo nenasilno!

Saša KOTAR

SKRB ZA NENASILJE V ZDRAVSTVENI NEGI

Prva misel, ko se zbudimo, je velikokrat vezana na delovno okolje, v katerem delujemo in preživimo tretjino dneva. Če je ta misel lepa, je tudi naš ves dan lep.

Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije, SE Klinični center Ljubljana je v organiziral strokovno srečanje na temo Skrb za nasilje v zdravstveni in babiški negi. Predavanje je potekalo v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana 5. 12. 2012. Predavanja so se lahko člani sindikata udeležili brezplačno, obenem pa je predavanje koristno tudi za pridobivanje licenčnih točk.

Vsebina programa Mobing – prepoznavanje in preprečevanje je zajemala štiri tematske sklope predavanj, in sicer predstavitev Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi, ki jo je zbranim približala članica te skupine Irena Špela Cvetežar, dipl. m. s., aktivnosti zaposlenih v urgentnem kirurškem bloku za nenasilno delovno okolje je predstavila Stanka Košir, dipl. m. s., o čustveni inteligenci na delovnem mestu je govorila Maja Plaz, univ. dipl. nov., Mobing na delovnem mestu pa je pojasnila Doroteja Lešnik Muognaioni, univ. dipl. pol.

Poleg omenjenih predavateljic je zbrane v uvodnem nagovoru organizatorja in predstavnice sindikalne enote UKC Ljubljana Saše Košir, viš. m. s., nagovorila še glavna medicinska sestra UKC Ljubljana Erna Kos Grabnar, viš. med. ses., ki je izrazila zadovoljstvo, da se zdaj, ko časi niso ravno v prid delavcem, veliko dela na zadovoljstvu zaposlenih in pozitivnem delovnem okolju.

Vsak posameznik, ki vstopa v delovno organizacijo kot delavec ali odjemalec, se želi v okolju počutiti prijetno, predvsem pa varno. Zavedati se moramo, da je prav vsak posameznik odgovoren za klimo v okolici in prav vsak je tisti, ki lahko da največji doprinos k pozitivnemu vzdušju. Želja vseh je, da bi z veseljem hodili v delovno organizacijo oziroma v okolje, kjer poteka zdravstvena nega ter s tem skrb in kakovost za maksimalno zdravstveno oskrbo in zadovoljstvo zaposlenih.

S predavanjem smo želeli z različnimi sklopi zaposlene v zdravstveni negi nagovoriti k temu, da so oni tisti, ki lahko dajo največji doprinos k temu, da v delovnih okoljih ne bi bilo nezadovoljstva, tekmovalnosti, sebičnosti, negativnega vzdušja zaradi posameznikov, ki izvajajo mobing, in tistih, ki s svojo nedelavnostjo motijo proces dela.

Proučevanju in raziskovanju mobinga v zdravstveni negi pri nas namenja ogromno časa Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi, ki nas je v predavanju opozorila, kaj mobing sploh je, kako se najbolje spopasti z njim in reševati težave, ki nastajajo kot posledice mobinga. Mobing je proces, v katerem posamezniki želijo reševati konflikte z izoliranjem oziroma izključevanjem posameznikov, ki tako postanejo žrtev nerešenih konfliktov in slabe medsebojne komunikacije.

V delovni organizaciji lahko z aktivnim zavzemanjem za konstruktivno reševanje konfliktov, urejene odnose in etično komunikacijo največ stori vodstvo. Z izobraževanji se zaposlenim omogoča aktivno delovanje v prid politiki proti nasilju na delovnem mestu

ter vključevanjem neodvisnih komisij, ki koordinirajo postopke v primeru kršitve politike in opravljajo svetovalne pogovore.

Kako si lahko pomagamo sami in kakšne so naše pravice v primeru kakršne koli oblike nasilja, nam je Stanka Košir pojasnila z vidika urgentnega kirurškega bloka UKC Ljubljana, ki zaposlenim omogoča takojšnjo obravnavo v primeru kakršne koli nasilne komunikacije. Vključujejo pogovor z domnevno žrtvijo in z domnevnim povzročiteljem, ki se ne soočita.

Posredujemo in poiščemo kompromis, če se žrtev s tem strinja. Seveda pa je treba največ časa nameniti preprečevanju nasilja in ohranjanju pozitivnega duha posameznika ter okolja, v katerem deluje.

Danes nas je veliko, ki preprosto ne zmoremo slediti tempu življenja oziroma delu, ki se nam nalaga vsakodnevno, na to imajo vpliv tudi varčevalni ukrepi države, ki niso v prid delavcu, vendar moramo vede-

ti, da je samo posameznik tisti, ki lahko poskrbi, da je zadovoljen sam in s tem tudi okolica, v kateri deluje. Delodajalec lahko ukrepa v skladu s pravilnikom in Zakonom o delovnih razmerjih, kadar je podana formalna interna pritožba in s tem začne upravni postopek. Na voljo pa so tudi zunanje institucije, kadar se žrtev odloči za tožbo ali kazensko ovadbo.

Zbrani so imeli ob koncu predavanja možnost razprave, ki je potekala konstruktivno, predvsem pa je bil poudarek na pravicah posameznika, ki je izpostavljen nasilju. Zato je treba žrtvam vedno takoj pomagati.

Tanja VELJKOVIĆ TESIC

Zavedati se moramo, da je prav vsak posameznik odgovoren za klimo v okolici in prav vsak je tisti, ki lahko da največji doprinos k pozitivnemu vzdušju.

Za srečno in dolgo življenje zadostujejo zdrav razum in pravilna dejanja.

(Cicero)

RAZMIŠLJANJE PO JANUARSKI STAVKI

Prejšnjo pomlad sem stala pod modrimi zastavami. V ustih piščalka, v ušesih vpitje, zvoki ragelj, rogov, vuvuzel, ki so mi še nekaj dni odmevali v ušesih. Dvignili smo svoj glas proti nepravilnemu upravljanju z nami in proti poseganju v naše že pridobljene pravice.

Ves naš zagon in zanesenost še nista dala zelenih rezultatov. Pritisk na delavce se je povečal. Strah se je še bolj globoko zajedel v kosti. Kaj bo z nami, kam to vodi? Kako ohraniti vsaj solidno materialno raven življenja?

Po znižanju plač so se prenehale izplačevati še opravljene nadure, država je ustavila izplačevanje raznih dodatkov, znižala otroški dodatek in odpravila več štipendij. Tudi zaradi tega, zaradi take države, smo na cestah že od novembra. Ljudska vstaja. Ljudstvo vstaja proti nastavljenim politikom, ki jim je dalo svoj glas, svoje zaupanje. Ljudje so še upali. Zdaj cesta, kulturni dialog z ulice? Vse skupaj bi bilo tragikomično, če ne bi šlo za naše življenje in življenje naših zanamcev.

Nagovor Saše Kotar, predsednice SE KC Ljubljana pred UKC Ljubljana, 23. 1. 2013

Pritisk na delavce se je povečal. Strah se je še globlje zajedel v kosti.

Če kmet razdeli in razproda zemljo, nima več kje pridelovati in ni več pridelka za prodajo, če razda živino, so hlevi prazni, nič več ni trgovanja. Ni zemlje, hlevi so prazni, kmet pa še kar vztraja, da je gospodar. Gospodar česa oziroma koga? Gospodar hlapcev, ki ga zapuščajo, ker jim ne plača dela, ali je plača prenizka, ali pa še za jesti ni več. Gospodar lačnih ust. Da potrdimo, da povemo, da smo še tu, da delamo in da zaslužimo za svoje delo plačilo, ki naj ne bo le miloščina, smo se zopet odločili za stavko.

Kajti kako pa ima gospodar, ki je vse razdelil in razprodal, zase še zmeraj dovolj? Vozi se v najboljših

avtih, ima polne žepe denarja in s tistimi, ki jim je razdelil zemljo, dobro živi.

Zato smo se izvedli stavko – znova. Da opozorimo, da ni prav, kar se počne, da imamo tudi mi pravico do cvenka v njegovem žepu, ki ga je prinesla razprodana domačija, saj smo jo skupaj ustvarjali in gradili. Nista jim, našim novopečenim bogatašem, ne oče, ne ded zapustila družinskih podjetij!

Gospodar vpije: »Nič več ni ostalo! Ni denarja, ni za plače ...«

Mi gremo na ulico in vpijemo: »Prodal in razdal si tudi naš trud, naše delo!«

Ker smo prvič vpili v prazno, nas je drugič na vpijoči ulici manj. Eni so deloma obupali, drugih je strah, tretji pa so postali brezbrizni. Če bi bili močni in složni, bi nagnali nemoralnega gospodarja in njegove prisklednike ter našli novega. A kdo pa je tisti, ki bi znal domačijo spet oživeti? Da bi imeli kaj prodajati, zaslužiti, napolniti hlev in da bi ta pošteni gospodar s tem zaslužkom potem pošteno plačal svoje – ne hlapce! – delavce. Zaspal je zdavnaj kralj Matjaž!

Ker nas je mnogo, bi se moral naš glas čuti, da ga zbudi! Ker nas je toliko, bi si morali upati, ker nas je toliko, bi morali zmagati! Pa ne bomo, kajne?

Ker se znamo medicinske sestre, tehniki in zdravstveniki spreti celo med seboj. Ker se sami ne spoštujemo, potem pa hočemo, da nas bi drugi! Zato smo, kar smo. In tudi zaradi tega se ne znamo pogledati, videti moči v naši številčnosti, strokovnosti, nepogrešljivosti in reči glasno in jasno – dovolj je, mi nismo uničevali te države in posledice naj občutijo tisti, ki so jo! Ker ne vidimo, kako pomemben del te družbe smo, ker živimo kot posamezniki, ne pa kot organizem, ki bi zmožel vse, če bi le imel več volje in samozavesti.

Ko se udeležim katerega izmed seminarjev, se mi dvigne samopodoba, vidim toliko znanja, vidim, da tako resnično nekaj pomenimo. Potem se vrnem v svoj službeni vsakdan in poslušam kolegico: »Čedalje več fantov je v našem poklicu, morda bo pa to kaj spremenilo.«

Zakaj tako omalovaževanje? Tudi oni so v tem poklicu zaradi tega, kar so. Zakaj pustimo, da izgorimo, da smo potlačeni in zmeraj le drugim na uslugo? Zmeraj najprej drugi. Prav zaradi tega smo, kar smo. In zakaj naj bi bili moški geni v tem poklicu kaj dru-

gačni? Ropotamo tako vsi, mogoče fantje z basom ali baritonom, samo naredimo pa nič ali zelo malo kaj, da bi bilo drugače. Strah nas vodi, če pa ne strah, pa tako razdajanje, ki včasih tudi ni prostovoljno, svojemu poklicu, da ni več energije za druge stvari.

To sta resnična podoba in lik medicinske sestre. Ki se včlani v sindikat zaradi daril za dedka Mraza, ko otroci zrastejo, se izpiše. Morda se včlani v kar dva sindikata. Zaradi daril ob novem letu in osmem marcu, ugodnosti v hranilnici, solidarnostne pomoči, konec koncev tudi zaradi cenejših smučarskih kart ali krat za fitness. Je že prav, da sindikat

vse to omogoča, vendar Na žalost smo medicinske sestre to, kar smo, zato ker smo, kar smo. In zaradi tega svoje moči ne znamo izkoristiti sebi v prid. Le kako, če so naši geni programirani tako, da delamo za druge, se razdajamo, se uklanjamo, malo pogodrnjamo, ko je najhuje in potem živimo svoj vzorec naprej. In tudi zato, ker smo, kar smo, je tako, kot je!

Irena PAJNIK BEGUŠ

Bistvo združenih delavcev v sindikatu ni v tem! Ampak v zavedanju, da smo organizirani in številčno močni tudi močan sogovornik ali močan pogajalec za svoje dobro.

INTERVJU Z UDELEŽENCI STAVKE

Veliko nas je šlo v letu dni na ulice, da bi pokazali svoje nestrinjanje z odločitvami vlade. Med stavkajočimi so bili tudi Andreja Marolt, Lidija Laterner, Radivoje Lazić in Miha Kos, vsi zaposleni v zdravstveni negi. Poprosili smo jih za kratek klepet o minulih stavkah in radi so nam odgovorili na nekaj vprašanj.

Zakaj ste se odločili, da podprete stavko in sodelujete v njej?

Radivoje: Odločil sem se, da pokažem svoje nestrinjanje z načinom varčevanja zdaj že bivše vlade. Na žalost je podpisan načrt varčevanja za leto 2013 še zmeraj aktualen.

Kaj ste pričakovali po lanskoletni stavki javnega sektorja?

Lidija: Pričakovala pravzaprav nisem veliko. Zdela se mi je prepozna reakcija na vse, kar se je dogajalo v akciji Slovenija bo napolnila blagajno z zmanjšanjem plač javnih uslužbencev. Sem pa z udeležbo želela izraziti svoje nestrinjanje in nezadovoljstvo.

Tokrat je bilo udeležencev manj. Kaj menite, zakaj?

Andreja: Ker so se nam plače po lanskoletni stavki znižale ne glede na odpravo plačnih nesorazmerij, vsaj končna izplačila so občutno manjša, kot so bila pred posegom vlade v plače javnih uslužbencev, je mnogim upadel pogum, da se še upirajo, ali bolje povedano, nimajo več volje, ker ni rezultatov. Da o neplačevanju opravljenih nadur ne govorim. Splošno nezadovoljstvo je postalo skupni imenovalac.

Kako so se v vašem ožjem delovnem okolju odzvali na stavko?

Miha: Na naši kliniki se je delalo skoraj normalno, medicinske sestre so se na dan stavke uprle sodelovati pri posegih, ki so bili že prej načrtovani in ne nujni, nekateri zdravniki so jim dali podporo, nekateri ne. Razpored dela je bil narekovan z vrha. (Smeh.) Kdaj pa ni?

Menite, da je stavka dosegla svoj namen?

Radivoje: Dosegla ga je v toliko, da vladajoči vidijo naše nezadovoljstvo. Morda je bilo tokrat to tudi bistvenega pomena. Prav je, da se zmeraj odzovemo na nepravilne enostranske posege vlade v naše pravice in ekonomski položaj.

Vodstvo sindikata o svojih aktivnostih redno obvešča člane in vso preostalo javnost na svoji spletni strani. Menite, da je to dovolj za dobro obveščenost?

Andreja: Ne, mislim, da ni. Ljudje živijo hud življenjski tempo in dokler nekomu nekaj ne porineš pod nos, ne bo prebral. Potrebno bi bilo več obveščanja na oglasnih deskah, kar pa je seveda tudi zelo odvisno od posameznih poverjenikov in njihovega angažiranja.

Govori se o novi stavki, vodstvo sindikata je že januarja omenjalo marec in novo stavko, saj nam še zmeraj grozi znižanje plač za približno sedem odstotkov. Se boste stavke udeležili, če bo izvedena?

Miha: Vsekakor in pozivam tudi vse druge člane, da se pridružijo, saj več ko nas bo, bolj bomo vidni, bolj bomo, če ne strah vzbujajoči, pa vsaj za zamislit se nad nezadovoljno množico. Moramo pokazati svoje nestrinjanje s takim načinom varčevanja, ki ustvarja nove reveže, socialne probleme in ni dostojno poštenih delovnih ljudi. Ne moremo biti indiferentni, ne sme nam biti vseeno, saj večini med nami je naša plača edini vir preživetja. Ne smemo se bati zahtevati, kar pošteno zaslužimo!

Hvala za odgovore. Bi želeli še kaj sporočiti drugim članom sindikata?

Lidija: Želimo jim lepo pomlad in še lepše poletje. Morda pa le pridejo boljši časi, morda pa le niso bile vse ljudske vstaje in stavke zastoj. Verjemimo v lepši jutri skupaj! Pa seveda nasvidenje v naslednji stavki, če bo še potrebna.

Irena PAJNIK BEGUŠ

MATERINSKI DAN

*Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in na veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.*

(Tone Pavček)

Razmišljanje o prazniku, namenjenem mamam, me je spodbudilo, da kaj več o izvoru materinskega dne izbrskam na spletnih straneh. Le malokdo izmed nas se pogloblja, od kod in zakaj praznujemo najrazličnejše dneve čez leto. Prav zanimivo je, da se dan očetov, ki je od 17. junija 1972 priznan kot nacionalni praznik, ne omenja v takšni veljavi kot materinski dan, čeprav imajo očetje v današnjem času precej drugačno vlogo v družini. Moški posebej v zadnjih letih prevzemajo čedalje večjo vlogo pri negi in vzgoji otrok, hkrati pa aktivneje sodelujejo tudi v gospodinjstvu. Naj mi cenjeni kolegi ne zamerijo, o očetih bom kaj več zapisala, ko bo njihov dan. Tokrat pa naj bo prispevek namenjen vsem mamam.

V nasprotju z 8. marcem, dnevom žensk, ki je namenjen vsem ženskam, je materinski dan neformalen praznik, namenjen materam. Dan žena ima točno določen datum kot mednarodni praznik, materinski dan pa v veliko državah praznuje na različne dneve. Izvor materinskega dne sega v drugo polovico devetnajstega stoletja, v leta 1865–1870. Matere v ZDA so začele organizirane mirovne proteste, s katerimi so hotele prepričati, da bi njihove sinove pošiljali v vojne. Najaktivnejši sta bili Anna Maria Reeves Jarvis in Julia Ward Howe.

Hči Anne Marie Reeves Jarvis, ki ji je tudi ime Anna Marie Jarvis, pa velja za ustanoviteljico dneva mater, kot ga praznujemo danes. Od maja 1907 do leta 1909 se je praznovanju tega dne pridružilo že več kot 45 zveznih držav v ZDA. Leta 1914 je ameriški kongres določil drugo nedeljo v maju kot uradni dan praznika. V naslednjih letih se je praznik tako skomercializiral,

da se s tem ni strinjala niti njegova ustanoviteljica Anna Marie Jarvis in ga je poskušala odpraviti, kar ji seveda ni uspelo.

V Evropi so si različna združenja prizadevala za uveljavitev praznika, ki so ga začeli praznovati po prvi svetovni vojni. V različnih državah so ga začeli praznovati na različne datume, ki so se tudi spreminjali. V Evropi naj bi ga prvi organizirano praznovali Angleži, ki so jim po letu 1917 sledile še preostale evropske države. V Nemčiji in drugje so za priljubljenost praznika lobirali predvsem trgovci in cvetličarji, saj so zaslutili lepe možnosti zaslužka. Ti so imeli tudi glavno besedo pri določanju uradnega dneva praznika. Datumi so se spreminjali od 15. maja do 25. marca.

**Izvor materinskega dne
sega v drugo polovico
devetnajstega stoletja, v
leta 1865–1870.**

Danes praznujejo materinski dan v večini držav po svetu in v večini evropskih držav 2. nedeljo v maju. Na ta dan ga praznujejo tudi vse naše sosede z izjemo Madžarske, ki ga praznuje prvo nedeljo v maju. Večina v Sloveniji materinski dan praznuje 25. marca.

Čas, preživet z mamo, neprecenljivo.

Na isti dan v Rimskokatoliški cerkvi praznujejo Gospodovo oznanjenje, ki je za kristjane tudi praznik materinstva (na ta dan je nadangel Gabriel v Nazaretu razodel Mariji njeno božje poslanstvo).

Zaradi neizmernega hitenja skozi vsakdan življenja dostikrat pozabimo na drobne pozornosti, ki bi jih lahko naklonili svoji mami, stari in prastari mami ter krušni mami. Kar samoumevno se nam zdi, da se je zavzela za nas, čeprav smo bili krivi. Kadar smo jo s svojim ravnanjem ali besedami prizadeli, je znala spretno skriti solze in pri tem ni pričakovala opravičila. Naj je bila še tako utrujena, žalostna ali vesela, vedno je bila tukaj in samo za nas, mama.

In ko odrastemo, se nam zdi normalno, da nam pazi otroke in jih vzame na počitnice. Včasih ne pomislimo, da je za nedeljsko kosilo, ki nam ga je pripravila, vse dopoldne kuhala, pripravljala mizo in da bo po kosilu še pozno popoldne pomivala posodo in pospravljala za nami. Mama od nas ne pričakuje velikih

šopkov rož. Pričakuje pa drobne pozornosti in vsaj nekaj našega časa. Poklonimo ji ga torej, saj je to najdragocenejše, kar imamo!

Zaradi neizmernega hitenja skozi vsakdan življenja dostikrat pozabimo na drobne pozornosti, ki bi jih lahko naklonili svoji mami, stari in prastari mami ter krušni mami.

In nekaj najlepših misli o mami:

Bog ne more biti povesod, zato je ustvaril mame. (Židovski pregovor)

Mamino srce je globok prepad, v katerem boš na dnu vedno našel odpuščanje. (Honore de Balzac)

Niti eno darilo mami ne bo nikoli dovolj dobro, kot je njeno darilo tebi – življenje. (neznan avtor)

Mama razume, česar otrok ne pove. (Židovski pregovor)

Najtoplejša postelja je mamina. (Židovski pregovor)

V vsakem odraslem človeku je otrok, ki pogreša mater. (Helen Thomson)

Lidija PERŠUH

*Le mati ve,
kaj pomeni ljubiti in biti srečen.*

(Adalbert von Chamisso,
nemški pesnik in naravoslovec)

RAZPIS ZA ODDAJO POČITNIŠKIH ENOT

Na podlagi Pravilnika za oddajanje počitniških enot Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije, sprejetega 19. 11. 2009, počitniška komisija objavlja naslednji razpis za oddajo počitniških enot.

Destinacija	Št. enot	Za št. oseb	Ura prihoda	Ura odhoda	Klima	Taksa
Ankaran	1 mobilna hišica	4 + 1*	14.00	10.00	da	da
Izola	2 apartmaja	4 + 1*	16.00	10.00	da	ne
Ičići pri Opatiji	2 apartmaja	4	13.00	10.00	da	ne
Zambratija	2 apartmaja	4 + 1*	14.00	10.00	da	ne
Malinska (Krki)	3 apartmaji	5	14.00	10.00	da	ne

* (4 + 1) - v počitniški enoti lahko bivajo 4 osebe oziroma 5 oseb v primeru 5-članske družine.

Apartma oziroma hišico je mogoče najeti za 7 dni. Menjava v vseh apartmajih in hišici poteka *ob sobotah*.

Če počitniška enota ni zasedena, jo je mogoče najeti tudi za daljši čas. V primeru nezasedenosti jo lahko najamejo tudi nečlani in v tem primeru je cena najema višja za 30 odstotkov.

V ceno najema vseh počitniških enot so všteti brezplačna uporaba posteljnine in brisač, končno čiščenje in po eno parkirno mesto.

Dodatni opis najema po posameznih destinacijah:

Ankaran:

Mobilna hišica je opremljena s kuhinjo, WC-jem in prho, televizijskim sprejemnikom, vrtno sedežno garnituro z zunanjim prostorom za shranjevanje. V ceno najema so zajeti prijava, parkiranje enega vozila v kampu, uporaba zunanjega bazena oziroma znižana vstopnina v pokriti bazen. Za uporabo bazena in prh se na recepciji prevzame zapestnica, ena zapestnica stane 1 evro. Ob odhodu se na recepciji obračuna turistična taksa, in sicer 0,51 evra po osebi na noč. Živali je treba prijaviti na recepciji in ne smejo bivati v hišici, lahko pa se jih namesti v zabojnik ob njej.

Izola:

Vsi, ki boste letovali v dvosobnem apartmaju, imate v ceno vključeno vstopnino na hotelsko plažo, v juniju vstopnino v bazen z ogrevano morsko vodo in parkiranje v hotelskem naselju.

Ičići pri Opatiji:

Opremljeno stanovanje z dvoposteljno sobo in dnevno sobo z dvema pomožnima ležiščema, z opremljeno kuhinjo, WC-jem in kopalnico, televizijo, vrtno sedežno garnituro in zunanjim balkonom ter enim parkirnim mestom. Apartma je v neposredni bližini morja (samo čez nadvoz glavne ceste).

Zambratija:

Dvosobno stanovanje je v pritličju, veliko je 50 m² ter vključuje kuhinjo, po eno triposteljno in dvoposteljno sobo, kopalnico, teraso in zelenico. Primerno je za družine z manjšimi otroki zaradi varnostne ograje.

Malinska na otoku Krku:

Apartma s kuhinjo, WC-jem in kopalnico, dvema sobama in dnevno sobo, kompletno opremljen, s parkirnim mestom, možnostjo uporabe žara, je blizu morja.

TERMINI NAJEMA

	ANKARAN	IZOLA	IČIČI	ZAMBRATIJA	MALINSKA
Predsezona	15. 6. do 22. 6.	15. 6. do 22. 6.	15. 6. do 22. 6.	15. 6. do 22. 6.	15. 6. do 22. 6.
	22. 6. do 29. 6.	22. 6. do 29. 6.	22. 6. do 29. 6.	22. 6. do 29. 6.	22. 6. do 29. 6.
Sezona	29. 6. do 6. 7.	29. 6. do 6. 7.	29. 6. do 6. 7.	29. 6. do 6. 7.	29. 6. do 6. 7.
	6. 7. do 13. 7.	06. 7. do 13. 7.	6. 7. do 13. 7.	6. 7. do 13. 7.	6. 7. do 13. 7.
	13. 7. do 20. 7.	13. 7. do 20. 7.	13. 7. do 20. 7.	13. 7. do 20. 7.	13. 7. do 20. 7.
	20. 7. do 27. 7.	20. 7. do 27. 7.	20. 7. do 27. 7.	20. 7. do 27. 7.	20. 7. do 27. 7.
	27. 7. do 3. 8.	27. 7. do 3. 8.	27. 7. do 3. 8.	27. 7. do 3. 8.	27. 7. do 3. 8.
	3. 8. do 10. 8.	3. 8. do 10. 8.	3. 8. do 10. 8.	3. 8. do 10. 8.	3. 8. do 10. 8.
	10. 8. do 17. 8.	10. 8. do 17. 8.	10. 8. do 17. 8.	10. 8. do 17. 8.	10. 8. do 17. 8.
	17. 8. do 24. 8.	17. 8. do 24. 8.	17. 8. do 24. 8.	17. 8. do 24. 8.	17. 8. do 24. 8.
	24. 8. do 31. 8.	24. 8. do 31. 8.	24. 8. do 31. 8.	24. 8. do 31. 8.	24. 8. do 31. 8.
Posezona	-	-	-	-	31. 8. do 7. 9.
	-	-	-	-	7. 9. do 14. 9.

CENA NAJEMA

Cena za najem počitniške enote v **pred-** in **posezoni** je **40 EUR** na dan, v **sezoni pa 50 EUR** na dan.

PRIJAVA LETOVANJA

Prijava je mogoča s **prijavnico**, ki je objavljena v nadaljevanju in na naši spletni strani www.sdzns.si, na voljo je tudi pri sindikalnih zaupnikih oziroma na sedežu Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije, Metelkova 15, Ljubljana. Prijavite se lahko tako, da pošljete prijavnico po pošti ali osebno oglašite na sedežu sindikata.

Ne pozabite potrditi prijavnice pri svojem delodajalcu ali predsedniku sindikalne enote (SE), s čimer se potrdi, da plačujete članarino, ali priložite ustrezno potrdilo o plačevanju članarine (fotokopija položnice ali plačilne liste). V nasprotnem primeru komisija prijavnice ne bo obravnavala.

ROK ZA PRIJAVE je 16. april 2013.

Vsi zavrtnjeni prosilci bodo dobili odgovore do 29. aprila 2013, ugodno rešeni pa najpozneje do 8. maja

2013. V nujnih primerih lahko za informacije pokličete na sedež sindikata na tel. št. (01) 439 40 30, Nada Intihar.

POGOJI PLAČILA

Prvi obrok najema mora biti plačan v 14 dneh po prejemu obvestila o odobrenem terminu (**do 24. maja 2013**) na transakcijski račun pri SKB, koda: **RENT, sklic** se navede, kot sledi v nadaljevanju:

Destinacija	Transakcijski račun	Sklic
Ankaran	03100-1000002782	00-7309
Izola	03100-1000002782	00-7310
Ičiči pri Opatiji	03100-1000002782	00-7311
Malinska (Krk)	03100-1000002782	00-7312
Zambratija	03100-1000002782	00-7313

Drugi in tretji obrok najema pa bosta z administrativno prepovedjo odtegnjena od osebnega dohodka.

Fotokopijo potrdila o vplačilu pošljite skupaj z izpolnjeno in potrjeno administrativno prepovedjo

na sedež sindikata najpozneje **do 30. maja 2013. Če plačila in dokumentov ne prejmemo v tem terminu, bomo to razumeli kot odpoved letovanja in apartma brez predhodnega obvestila oddali drugemu interesentu.**

Letovanje je mogoče plačati tudi po položnicah, vendar morajo biti v tem primeru vse tri položnice poravnane teden dni pred odhodom na letovanje.

ODPOVED

Odpoved letovanja je mogoča **do 30 dni pred odhodom**. V tem primeru se vrne že vplačani obrok. V primeru odpovedi v času, krajšem od 30 dni pred odhodom, se vplačani obrok ne vrne, razen v primeru višje sile (bolezen, smrt), kar uporabnik uveljavi s pisno vlogo in priloženimi dokumenti. **Če prosilec dobi odobreno letovanje in ne želi letovati, prosimo, da nam to nemudoma sporoči, da apartma lahko ponudimo drugemu prosilcu.**

PREVZEM KLJUČEV (NAČIN LETOVANJA)

Gosti se ob prihodu z napotnico prijavijo in prevzamejo ključe, te ob koncu letovanja vrnejo, kot sledi:

- Ankaran: na recepciji kampa, Jadranska 25, Ankaran;
- Izola: na glavni recepciji hotela Halietum, Morova 6a, Izola;

- Ičići: v turistični agenciji Marea, Poljanska cesta 21, Ičići, Opatija;
- Zambratija: ključ prevzamete na lokaciji stanovanja: Zambratija, Siparska 9, Savudrija, eno uro pred prihodom obvezno pokličite lastnico, Marijo Bijelič na tel. št. +385 98 1369 512 ali +385 98 207 801;
- Malinska: v potovalni agenciji Olivari, Dubašljanska 111, Malinska.

DRUGO

Uporabnik oziroma najemnik počitniškega apartmaja lahko s seboj pripelje le tiste osebe (ne glede na starost), ki jih je prijavil na prijavnici za uporabo počitniških kapacitet. V nasprotnem primeru bo najemodajalec počitnikovanje neprijavljene osebe odklonil.

Psov in mačk ni dovoljeno voditi v počitniška stanovanja.

Uporabnik mora skrbeti za red in čistočo in se obnašati kot dober gospodar. V primeru nastale škode mora uporabnik takoj nadomestiti poškodovani inventar in o tem obvestiti pooblaščen osebo - najemodajalca.

Ob vsakem odhodu iz apartmaja mora uporabnik poskrbeti za požarno varnost (izključitev grelnih plošč, plina), zapreti okna in zakleniti enoto, odnesti smeti in pomiti posodo.

**SINDIKAT DELAVCEV
V ZDRAVSTVENI NEGI
SLOVENIJE**
Metelkova 15
1000 LJUBLJANA
tel.:01/ 439 40 30

PRIJAVNICA ZA LETOVANJE V LETU 2013

Član(ica):

IME IN PRIIMEK

DATUM ROJSTVA

NASLOV

KRAJ IN POŠTNA ŠTEVILKA

POTRJUJEM PLAČ. ČLAN.

ZAPOSLEN(A) – ZAVOD, NASLOV

TELEFON, NA KATEREM STE DOSEGLJIVI

Potrjujemo plačilo članarine:

(ŽIG IN PODPIS DELODAJALCA ALI PREDSEDNIKA SE)

PRIJAVLJAM SE ZA UPORABO POČITNIŠKIH KAPACITET (ustrezno obkroži):

	DESTINACIJA	TERMIN:		NADOMESTNI TERMIN	
1.	Mobilna hišica v Ankaranu	Od:	do:	Od:	do:
2.	Apartma v Izoli	Od:	do:	Od:	do:
3.	Apartma v Ičićih, Opatija	Od:	do:	Od:	do:
4.	Apartma v Malinski (Krk)	Od:	do:	Od:	do:
5.	Apartma v Zambratiji	Od:	do:	Od:	do:

Z MENOJ LETUJEJO (vpišite ime in priimek, datum rojstva in sorodstveno razmerje):

IME IN PRIIMEK

DATUM ROJSTVA

SORODSTVO

IME IN PRIIMEK

DATUM ROJSTVA

SORODSTVO

IME IN PRIIMEK

DATUM ROJSTVA

SORODSTVO

IME IN PRIIMEK

DATUM ROJSTVA

SORODSTVO

IZJAVA

Podpisani(a) _____ izjavljam, da sem seznanjen(a) s Pravili o oddajanju počitniških kapacitet SDZNS ter da bom koristil(a) počitniško enoto v skladu z njihovimi določili. Redno plačujem članarino (potrdi delodajalec oziroma prilagam dokazilo o plačevanju članarine), sicer se prijavnica ne upošteva.

Datum: _____

Podpis: _____

PREBERITE, UPOŠTEVAJTE IN POKLEPETAJTE

Prispevke za glasilo »Človek in pol« pošiljajte na naslov uredništva: Metelkova 15, Ljubljana ali na elektronski naslov sdzns@siol.net.

Ob spremembi zaposlitve morate vsi člani sindikata nemudoma sporočiti na sedež Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije, Metelkova 15, Ljubljana (telefon 01/439 40 30) naziv in naslov novega delodajalca ter urediti plačevanje članarine.

S tem boste nemoteno koristili svoje sindikalne pravice in ugodnosti, saj sicer delodajalec, brez posebnega obvestila sindikata, ni zavezan odvajati sindikalne članarine. Brezplačne pravne nasvete in zastopanje na sodišču, uporabo počitniških kapacitet in drugih

ugodnosti, ki jih nudi sindikat, lahko koristijo le člani sindikata, ki redno plačujejo članarino.

Ob prenehanju članstva vas prosimo, da vrnete člansko izkaznico.

V času prodniškega dopusta članstvo ne preneha in morate sporočiti svojo obveznost za plačilo sindikalne članarine pristojnemu centru za socialno delo, ki vam izplačuje nadomestilo plače.

Upokojene medicinske sestre lahko ostanejo članice našega sindikata, le način plačevanja članarine je treba urediti na navedeni telefonski številki.

UGODNI KREDITI V DELAVSKI HRANILNICI

Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije in **Delavska hranilnica** d. d. Ljubljana sta dogovorila najugodnejše kredite za članice in člane našega sindikata.

Pogoji:

- kreditna sposobnost: po aktih hranilnice,
- višina kredita: po kreditni sposobnosti kreditjemalca,
- rok vračila: od 3 do 24 mesecev,
- nominalna obrestna mera: 3,50%,
- strošek priprave kredita: 1%,
- strošek vodenja: 1,50%.

Kredit bodo lahko koristili le naši člani in članice, ki se bodo v banki izkazovali z našo člansko izkaznico in fotokopijami zadnjih treh plačilnih list, iz katerih je razvidno plačevanje članarine za Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije.

Podrobnejše informacije boste prejeli v poslovnih enotah hranilnice: v Kopru, Gortanov trg 1, tel.: 05 626 27 16; v Kranju, Gregorčičeva 8, tel.: 04 236 20 48; v Ljubljani, Miklošičeva 5, tel.: 01 300 02 41 (211, 217) in Dalmatinova 4, tel.: 01 430 56 98; v Mariboru, Partizanska 3-5, tel.: 02 234 30 30 in Gosposka ul. 24, tel.: 02 234 30 50; v Novem mestu, Glavni trg 22, tel.: 07 337 67 65; v Novi Gorici, Kidričeva 9, tel.: 05 333 36 80; na Ptujju, Čučkova ulica 1, tel.: 02 787 70 06; v Slovenski Bistrici, Trg svobode 22, tel.: 02 818 51 62; v Trbovljah, Trg revolucije 6a, tel.: 03 563 21 04 in v Velenju, Šaleška 20, tel.: 03 897 30 07, 897 30 08.

Pričakujejo vas vsak delovni dan od 8.30 do 17.00 ure.

Kredit lahko koristite do višine razpoložljivih sredstev.

V SPOMIN!

V septembru 2012 nas je za vedno zapustila draga članica SDZNS in pomočnica direktorice za področje zdravstvene nege v ZD Murska Sobota Vida Pirling, dipl. m. s. Ohranili jo bomo v trajnem spominu!

Člani SDZNS SE ZD Murska Sobota

19. REDNA SKUPŠČINA

19. redna skupščina SDZNS bo v petek, 19. aprila 2013, ob 9.30 v prostorih Krke v Ljubljani.

*Ne samo za telo,
ampak tudi za duha
si moramo poiskati zdravo okolje.*

(Seneka)

POPUSTI

LOKACIJA	HOTELSKE IN ZDRAVSTVENE STORITVE
ZDRAVILIŠČE LAŠKO, WELLNESS Park Laško	<ul style="list-style-type: none"> - 20 % popusta pri koriščenju bazena, savne in kombinacija teh storitev ob izpolnitvi prijavnice o včlanitvi v Thermana Club ob prvem prihodu v Thermano - 10 % popusta za wellness in zdravstvene storitve s prijavnico o včlanitvi v Thermano club
ROGLA, TERME ZREČE	<ul style="list-style-type: none"> - 10 % popusta na redne cene hotelskih storitev na Rogli in v Termah Zreče in tudi na celodnevne vstopnice za bazen in savno
POHORJE ROGLA, APARTMAJI NUNE, Alpe Jadran (telefon: 03/548 60 67 ali 051 655 311)	<ul style="list-style-type: none"> - 15 % popusta za najem apartmaja
TERME PTUJ	<ul style="list-style-type: none"> - 10 % popusta na redne cene za celodnevno ali popoldansko vstopnico za odrasle in otroke v Termalnem parku (od ponedeljka do petka) - 10 % popusta na 4-urno vstopnico za odrasle in otroke v Grand hotelu Primus
TERME ROGAŠKA SLATINA	<ul style="list-style-type: none"> - 10 % popusta na bivanje po aktualnih paketih - dnevna karta odrasli: 7,00 € - 3-urna karta odrasli: 6,00 € - karta s savno: 9,5 €
DOBRNA	<ul style="list-style-type: none"> - 5 % popusta na vse programe nastanitve po rednem hotelskem ceniku - 15 % popusta na cene kopanja (brez kombinacij s kosilom ali večerjo) in redne cene Dežele savn od torika do četrta od 12:00 do 15:00 ure in v nedeljo od 13:00 ure dalje - 15 % popusta na redne cene kopeli v Zdraviliškem domu od ponedeljka do četrta od 12:00 do 15:00 ure in v nedeljo od 13:00 ure dalje - 10 % popusta na redne cene storitev Medicinskega centra in 5 % na redne cene programov MC, razen specialističnih pregledov in zdravstvene nege - 5 % popusta na redne cene programov in storitev Hiše na travniku

LOKACIJA	HOTELSKE IN ZDRAVSTVENE STORITVE
REKREACIJSKI CENTER MRC FONTANA MARIBOR	- 10 % popusta na ceno vstopnice za odrasle (do 4 ure) - 10 % popusta na cene mesečnih vstopnic za fitness in skupinsko vadbo - 10 % popusta na redne cene masaž
MARIBORSKO POHORJE, APARTMAJI BONA****, Bolfenk na Pohorju, Bona turizem, Tržaška 37 a, Maribor (tel.: 051 344 350, 02/620 93 129); popust velja za največ 5 oseb, možno plačilo na obroke	- 15 % popusta na cene po ceniku poletje 2012 - 10 % popusta na cene po ceniku zima 2011/2012
MARIBORSKO POHORJE HOTEL HABAKUK IN BELLEVUE:	-10 % popust za vstopnice za kopanje, savno in masaže
WELLNESS ASPARA, ŠENTJUR	- 30 % popusta na vse storitve - 35 % dodatni popust na Aspara doživetje – zasebni VIP salon - 35 % dodatni popust za masažo s kamni
ATLANTIS BTC d. d., Ljubljana	- 20 % popusta ob nakupu posameznih vstopnic v vseh 3 tematskih sklopih: Svetu doživetij z otroškim delom, Termalnem templju in Deželi savn
ČEVLJI ALEGRIA - www.cevlji-alegria.com	- 20 % popusta na ortopedske čevlje Alegria
AVTOCOMMERCE Ljubljana (www.avtocommerce.si)	- 42 % popust na pnevmatike Continental in Gislaved - 18 % popust na pnevmatike Sava - 35 % popust na določena maziva, zavore, sklopke, blažilce
Apartmentji Mozirje	- 25 % popust na veljaven cenik najema apartmajev, več o ponudbi si oglejte na www.mds-lovsin.si

Več informacij o popustih najdete na spletni strani sindikata: www.sdzns.si.

Vse zgoraj navedene popuste lahko koristite samo ob predložitvi članske izkaznice Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije.

ANALIZA – POSLEDICE USKLADITVE MINIMALNE PLAČE

Zakon o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/2010) določa, da je minimalna plača določena v mesečnem znesku in da predstavlja najnižje plačilo za delo s polnim delovnim časom. Od 1. januarja 2013 dalje znaša minimalna plača 783,66 € bruto. (Uradni list RS, št. 8/2013).

Spodnji Graf 1 kot tudi Tabela 1¹ prikazujeta, da se je iz leta 2011 na leto 2012 zmanjšala tako masa bruto plač v javnem sektorju (-1,55%) kot tudi povprečne plače v javnem sektorju (-2,14%), medtem, ko se je minimalna plača zvišala za 2% (upoštevaje zakonsko določeno minimalno plačo v višini 763,06 €).

V Tabeli 2 so prikazane osnovne plače plačnih razredov in umeščenost minimalne plače v plačno lestvico. V januarju in februarju 2010 je minimalna plača znašala 597,43 € in tedaj sta bila le dva plačna razreda z osnovnimi plačami, nižjima od minimalne (Tabela 2, stolpec A).

Julija 2010 se je minimalna plača zvišala na 734,15 €. Znesek minimalne plače je poskočil do zneska osnovne plače dvanajstega plačnega razreda (Tabela 2, stolpec B).

Od 1.1.2012 je minimalna plača znašala 763,06 €. Glede na plačno lestvico, veljavno od 1.6.2012 dalje,

se je znesek minimalne plače povzpел do vrednosti osnovne plače petnajstega plačnega razreda (Tabela 2, stolpec C).

Zadnje zvišanje minimalne plače na 783,66 € pa je znesek minimalne plače med zneskoma osnovnih plač petnajstega in šestnajstega plačnega razreda (Tabela 2, stolpec D).

Graf 1: Razlike v povečanju/zmanjšanju mase bruto plač, povprečne bruto plače v javnem sektorju in minimalne plače za leti 2011 in 2012.

Vir: AJPES

Tabela 1: Masa bruto plač v javnem sektorju, povprečna plača v javnem sektorju in minimalna plača.

	2011	2012*	Razlika
	v €	v €	v %
Masa bruto plač v JS	3.501.948.746	3.447.499.795	-1,55%
Povprečna bruto plača v JS	1.826,94	1.787,79	-2,14%
Minimalna plača	748,10	763,06	2,00%

Vir: AJPES

¹ V letnem podatku masa bruto plač in povprečna plača je podatek za december 2012 izračunan.

Tabela 2: Spremembe minimalne plače v primerjavi z osnovnimi plačami v plačnih razredih (2010 – 2013).

Plačni razred	Plačna lestvica 1.1.2010 in minimalna plača jan-feb 2010 597,43 €	Plačna lestvica 1.1.2010 in minimalna plača jan-feb 2010 597,43 €	Plačna lestvica 1.6. 2012 in minimalna plača 763,06 €	Plačna lestvica 1.6.2012 in minimalna plača 783,66 €
	A	B	C	D
1	472,98	476,05	440,38	440,38
2	491,91	495,11	458	458
3	511,57	514,9	476,31	476,31
4	532,04	535,5	495,37	495,37
5	553,32	556,92	515,18	515,18
6	575,46	579,2	535,8	535,8
7	598,46	602,35	557,21	557,21
8	622,4	626,45	579,51	579,51
9	647,32	651,53	602,7	602,7
10	673,2	677,58	626,81	626,81
11	700,13	704,68	651,88	651,88
12	728,14	732,87	677,95	677,95
13	757,26	762,18	705,06	705,06
14	787,55	792,67	733,27	733,27
15	819,06	824,38	762,6	762,6
16	851,81	857,35	793,1	793,1
17	885,9	891,66	824,84	824,84
18	921,33	927,32	857,83	857,83
19	958,18	964,41	892,13	892,13

(Objavljeno na spletni strani Ministrstva za pravosodje in javno upravo.)

